

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru *monarchie* pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru *străinătate* pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefracate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 8 April 1896.

Eri s'a terminat sesiunea actuală a sinodului nostru arhidieceșan.

Cu demnitate și cu seriozitatea, care o reclamă interesele noastre naționale-bisericesci au decurs desbaterile noastre sinodali și în anul acesta.

Cu puțină excepțiuni deputații sinodali au avut maturitatea de nu au provocat lupte înverșunate și desbateri lungi fără scop, și toți, fără excepțiune toți au avut inima la loc, și așa le-au zăcut la inimă singur numai interesele bisericești, încât nici unul nu a dat ascultare glasului acelei părți a presei române de aici dela noi, care a voit cu ori-ce preț să vire politică în desbaterile noastre sinodali, și să împingă sinodul la enunțațiuni și manifestațiuni politice, străine cu lucrul de interesele bisericești.

Nu vom răspunde acuma la invecțiile, cari ni s'au adus nouă, și mai ales la invecțiile aruncate asupra metropolitului nostru din incidentul cuvântărei, cu care s'a deschis sinodul.

Voim că în primele zile după încheierea sesiunii sinodale putem cu liniscea revizui asupra lucrărilor sinodale, și cu satisfacție se accentuăm deosebita lor importanță.

Între multe lucrări de deosebită importanță pentru dezvoltarea și consolidarea intereselor noastre bisericesci un loc de frunte ocupă afacerea cu dotațiunea clerului.

Îndată după înțrarea în viață a legilor politice bisericesci am deschis rubrică specială pentru cestiunea cu regularea dotațiunii clerului, și i-am dat o deosebită importanță și atențiune.

Primum de mare importanță au aflat viu răsunet, și bărbații devotați bine-lui bisericii noastre s'au și grăbit a veni cu experiențele lor în ajutorul acelora, cari avéu și datorința și dorința de a regula această afacere.

Discușiunea djaristică a avut bun rezultat. Membrii sinodului au venit orientați în situațiune, orientați asupra mijloacelor, de cari dispunem noi pentru apărarea noastră tocmai în acest punct atât de tare periclitat prin legile bisericesci.

Sinodul din anul acesta a pus începutul unei dotațiuni regulate a clerului. La locul prim protopresbiterii sunt loviți în mod mai simțitoriu, căci prin căsătoria civilă și prin stergerea licențelor de cununii lor li s'a luat tot venitul.

La locul prim deci acestia trebuie puși în pozițiune de a pute sta cu vrednicie la locul lor întru apărarea intereselor bisericesci.

Legile bisericesci pot avé însă influență păgubitoare și pentru preoșimea noastră, dacă lucrurile se vor desvolta în defavorul bisericești. Sinodul deci a contemplat crearea unui fond, din care cu timpul se se pótă da ajutoare mai însemnate tuturor preoșilor, avisați la ajutoriu.

Puterea vieței noastre bisericesci a fost totdeuna devotamentul clerului și al poporului către sânta maica noastră bisericești și către instituțiunile ei.

Votul sinodului arhidieceșan va afla răsunet viu în întregă arhidieceșana. Aruncul de o corônă pentru crearea unui fond spre scopul dotațiunii clerului va pune la nouă probă hărnicia clerului și dărnicia poporului, și ambele au escelat până acuma între toate împrejurările.

Asigurată astfel dotațiunea clerului și împințată dărnicia poporului credincios, o noue speranțe privim în viitorul bisericești noastre.

Una dintre cestiunile asemenea importante a fost și edificarea noului seminariu. Sinodul a luat concludul, ca consistoriul până la sesiunea proesimă să studieze afacerea și să vină cu planuri minariu, ér și până la facerea noului seminariu, consistoriul se autoriséză a edifica localități corăspundătoare pe locul, unde este seminariul actual. Spre acel scop s'a și votat o sumă de 25,000 fl.

Cu crearea fondului de pensuni și cu aruncul de o corônă pentru dotațiunea clerului s'a înmulțit lucrul în sinul consistoriului. Sinodul în anul acesta a ales în senatul scolaru o putere tinără, care promise mult, și a dat consistoriului autorizarea de a pute aplica o nouă putere și în senatul episcopesc.

Cu puteri noue deci cursul afacerilor va pute lua un avânt mai mare.

Reflectăm deocamdată numai la aceste, și cu noue speranțe privim în viitorul bisericești noastre.

Sinodul arhidieceșan.

Vineri, în 5/17 April a. c. la 10 ore a. m. s'a ținut a șéesea ședință a sinodului nostru arhidieceșan.

Cetindu-se protocolul ședinței de ieri, la numărul, care conține interpelețiunea deputatului August Nicóră adresată presidiului în afacerea stipendiilor, sinodul constată în unanimitate: că în acea interpelețiune, dată imediat și în scris, dar mai apoi, după modificarea biroului — substituită de interpelantul deputat cu alta, sunt virite și adause, pasage și părți întregi, cari la interpelarea făcută cu graiu viu, n'au fost grăite de fel; sinodul deci neputând admite la protocol premisele interpelețiunii intercalate astfel, și în absența deputatului interpelant neputând corecta manuscrisul aceluia, află de bine se se petrecă la protocol numai cele două puncte de interpelețiune cari într'adevăr au fost grăite în ședință, într'una cu răspunsul dat la ele de presedintele arhiepiscop; astfel rectificându-se cuprinsul aceluia număr, ér în celelalte nefiind la protocol vre-o observare, — același protocol se declară de autentic.

Se presentéză apoi raportul consistorial în cauza edării unui organ pedagogic și se dá comisiunii scolare, — apoi o telegramă venită dela deputatul Simeon Pasca, prin care acesta arată, că din cauze familiare nu pótă lua parte la ședința până mâne. Sinodul în fine §. 14 din Regulament. La propunerea deputatului Parteniu Cosma, declarându-o însă de urgentă, se abate dela această intențiune, și o primesce cu unanimitate.

Inainte de a se trece la ordinea zilei, inapute de a se trece la ordinea zilei prin legislațiunea țării

Considerând, că rapórtele consistoriale speciale s'au subșternut sinodu-

lui numai în zilele mai din urmă, consistoriul se îndrumă din pregăti în viitoriu toate rapórtele sale către sinod astfel, încât în ziua deschiderii sinodului, ele se fie prezentate și se se pótă preda comisiunilor competente.

Deputatul Dr. Ilarion Pușcariu, reflectéză, că aproape toate rapórtele consistoriului către sinod s'au așternut încă în ziua primă. După deschiderea sinodului numai unele din ele s'au prezentat mai târziu; în tot cazul în privința acea s'a arătat o regularitate mai mare ce a în arătat și regulatitate mai mare propunerea ar fi de prisos.

Deputatul Valeriu Bologa voind se combată pe deputatul Dr. Ilarion Pușcariu, arată patru până în cinci acte despre cari afirmă, că ar fi fost prezentate în sinod numai cu o zi înainte, pe când în fapt numai unul din ele era din ziua premergătoare, ér celelalte erau prezentate din ședința a două a sinodului.

Sinodul, aprețind observările deputatului Dr. Ilarion Pușcariu, primesce propunerea deputatului Valeriu Bologa în teost modificat, precum urméză:

„Sinodul îndrumă pe consistoriul arhidieceșan, a pregăti în viitoriu toate rapórtele sale către sinod astfel, încât în ziua deschiderii sinodului, ele se fie prezentate și se se pótă preda comisiunilor competente“.*

Trecându-se la ordinea zilei, raportul comisiunii organizătoare referéză asupra raportului consistorial referitoriu la dotarea clerului din partea statului, ér sinodul la propunerea comisiunii aduce următorul conclud:

În vederea concludului luat în congresul național bisericesc la 12/24 Maiu 1895 sub Nr. 73, pricin a mai avisat consistoriul arhidieceșan, se adune și substernă înaltului ministeriu de culte datele despre dotațiunile parochiale pe lângă espresa rezervă, că regularea dotațiunilor aparține esclusiv autorităților noastre bisericesci și în această afacere nu se pótă aduce de loc ingerința statului, dar punându-se în vedere din partea regimului urcarea subvențiunii de stat, și presupunând noi, că datele se cer spre mai bună orientare în acest obiect, le subșternem în așteptare, că subvențiunea se va asema la dispozițiunea autorităților bisericesci superioare, într'o sumă generală precum s'a urmat față de alte confesiuni din țară, pe lângă susținerea intactă a autonomiei noastre bisericesci, și rezultând din actele prezentate sinodului, că punctele de vedere ale bisericești au fost cu succes observate în corespondența purtată cu guvernul țării în acest obiect, — sinodul ia cu plăcere la cunoștință raportul consistorial, ce i-s'a prezentat, aprobând și pașii făcuți în acea direcțiune, ca din ajutorul pomenit se se împărtășescă în prima linie protopresbiterii tractuali, ca cei ce au suferit cea mai mare daună, prin stergerea ședulelor de cununie și a tacselor împreunate cu acelea, decretată prin congresul nostru național bisericesc, din anul trecut.

Totodată punându-se în vedere urcarea graduată al acestui ajutoriu și regularea lui prin legislațiunea țării

*) Astfel este a se rectifica raportul pervers și tendențios privitoriu la acest punct în „Tribuna“ Nr. 77 a. c.

— se invită consistoriul arhidieceșan a stărui între marginile pomenitului conclud congresual și în viitoriu cu totă insistența pentru a asigura clerului nostru dela stat un ajutoriu potrivit trebuințelor esistențe și proporționate cu ajutoriul ce se va da celorlalte confesiuni din țară.

Tot comisiunea organizătoare, prin raportorul seu deputatul Parteniu Cosma referéză asupra raportului consistorial în cauza dotațiunii protopresbiterilor.

La propunerea comisiunii sinodul în unanimitate aduce concludul, în sensul căruia, considerând, că prin introducerea căsătoriei civile protopresbiterii au pierdut un venit sigur ce-l avéu din tacsele și licențele de căsătorie; considerând că cele mai multe dintre parochiile protopresbiterale sunt mai slabe cât parochiile parochii cu paroh și considerând că congresul a pus în vedere rebonificarea tacselor menționate pierdute, mai având în vedere și importanța acestor funcționari bisericesci precum și ajutorarea posibilă a parochilor și în fine și dotațiunea arhiepiscopului și a celorlalți demnitari bisericesci, — staționează următorul

Normativ

pentru dotarea clerului din arhidieceșan.

1. Tacsă sidocsială se urcă dela 10 cr. la 50 cr. (1 corônă) de familie și este a se încassa în sensul concludului sinodal Nr. 85 din 1895 și a se administra ca percepțiune la fondul general administrativ.

2. Ajutoriu de stat cu menițiune de a se împărți între protopresbiterii și parochii asemenea are se se conteze între percepțiunile fondului general administrativ.

3. Din fondul general administrativ se vor plăti în viitoriu afară de salariile funcționarilor, cari astăzi sunt avisați și al, — salariile protopresbiterilor la ajutoarele parochilor din arhidieceșan.

4. Dotațiunea anuală a protopresbiterilor se sistemiséză deocamdată în suma de 1200 corône, care se va răspunde din cassa consistorială în rate lunare decursive de câte 100 corône.

5. Răspunderea ratelor lunare a protopresbiterilor se va începe numai cu 1 Februaru 1897, li-se recunôșce însă protopresbiterilor dreptul și la dotațiunea de 1200 corône pe anul curent, dar aceea li-se va răspunde numai după-acea pe anul curent va fi intrat după-tacsă pe anul sidocsială o sumă, care se acopere dotațiunea arhiepiscopului și protopresbiterilor pe anul viitoriu.

6. Tacsă sidocsială se pótă rescumpăra cu capitalul corespundătoriu ei de 25 corône odată pentru totdeuna.

Familia care și-a rescumpărat tacsă sidocsială, va căpăta un certificat de scutire și se va ținea în evidență atât la consistoriu cât și la respectivul comitet parochial.

7. Acest normativ întră în vigoare imediat după sinod și prin asta se sistéză esecutarea concludului Nr. 85 din 1895.

Tot comisiunea organizătoare prin raportorul seu Dr. Liviu Leményi, referéză asupra raportului consistorial referitoriu la „dotațiunea Ispas și Dr. Absolon Todea“.

Sinodul aprobă literele fundamentale în teostul propus de consistoriu.

La propunerea aceleiași comisiuni și raportor, sinodul primește cererea sinodului parohiale din comunele Limba cu filia Ciugud și Drombariu cu filia Seușa de a fi luate de sub jurisdicțiunea protopresbiteratului Sebeșului și de a fi încorporate la protopresbiteratul Alba-Iuliei.

Urmază raportul comisiunii petiționare. Raportorul acesteia, deputatul Vasile Orăsan referă asupra următoarelor petițiuni intrate de-a dreptul la sinod:

a) a comunei Crist cu filiile Closter și Mesindorf pentru de a fi adnecate dela protopresbiteratul Cohalmului la cel al Sighișorei.

b) a mai multor credincioși din Sighișora pentru a se susține și în viitoriu în Sighișora două parohii de cl. II;

c) a văduvei preotese Veronica Căpușan din Moiu în cauza pensunii ce-i compete după răposatul ei soț parochul Ilie Căpușan;

d) a parochului Ioan Runcian contra protopresbiterului N. Manegățiu;

e) a mai multor credincioși din comuna Porumbacul-superior în cauza administrării averilor bisericesci;

f) a preotului suspendat Teodor Lungu din Mărișel pentru de a fi restituit în funcțiune; și

g) a preotului Michail Contes, pentru regularea pozițiunii sale de preot.

Tóte se transpun consistoriului pentru competentă afacere.

Aceleși raportor referă asupra cererii sinodului parochial din Hațeg pentru întregirea acelei parohii.

Comisiunea propune a se îndruma consistoriul a lua măsurile necesare în cauză, ér deputatul P. Cosma face contra-propunerea, că deóre-ce întregirea acestei parohii este condiționată dela întregirea protopresbiteratului, și fiind-că acesta este rezolvată în concludusul luat deja pentru întregirea tuturor protopresbiteratelor vacante, rugarea se transpune consistoriului pentru competentă afacere.

Sinodul primește contra propunerea deputatului P. Cosma.

După anunțarea ordinii de zi pentru ședința viitoare, acesta s'a încheiat la 1 órá d. a.

Sâmbătă în 7/19 Aprile a. c. la 10 óre a. m. s'a ținut ședința a șaptea a sinodului nostru arhidieceșan.

După cetirea și autentificarea protocolului din ședința premergătoare și după acordarea unui concediu, se pune la ordinea zilei alegerea unui asesor consistorial onorariu în senatul scolar.

Pentru consultare, ședința se suspende pe 10 minute.

După redeschiderea ședinței se porcede la alegere prin votare secretă cu ședule.

La apelul nominal votéză 42 deputați.

Încheindu-se votarea și designându-se ca bărbați de încredere deputații Dr. Ilarion Pușcariu și Ioan Turcu se porcede la scrutiniu și se constată următorul rezultat:

Pentru Vasile Voina 33 voturi, pentru Vasile Dămian 7 voturi, pentru Dr. Nicolau Maier 1 și 1 bilă albă.

Conform acestui rezultat, presiđiul declară de asesor consistorial onorar în senatul scolar ales pe Vasile Voina.

Urmându-se tot ca mai sus la alegerea unui asesor consistorial ordinaru în senatul scolar, din 44 votanți, au întrunit Dr. Liviu Leményi 35 voturi, Dr. Ioan Mihi 2, Ioan de Preda 1 și Vasile Voina 1 vot; ședule albe 5.

Amésurat acestui rezultat, presiđiul enunță pe Dr. Liviu Leményi de asesor consistorial ordinaru ales în senatul scolar.

Urmază comisiunea scolară, carea prin raportorul seu Dr. P. Span referă asupra raportului consistorial privitoriu la zidirea unui edificiu seminarial.

În această afacere comisiunea propune, ca sinodul să ia la cunoștință dispozițiunile luate din partea consistoriului, dar nefind planul prezentat corespunzătoriu, să îndrumă consistoriul a escrie concurs pentru planuri, ér pentru remunerarea acelora să i-se voteze o sumă de 5000 fl.; tóte acestea dimpreună cu opiniunea plenului consistorial și un proiect de finanțare le înainteze procsimului sinod, ér până atunci să întreprindă o colectă în scopul acestei zidiri în și afară de metropolia noastră.

La această propunere deputatul Nic. Garoiu face aditamentul, ca până la punerea în lucrare a clădirii seminariale, consistoriul să fie autorizat a clădi pe teritoriul actualului seminaru ceea-ce e mai nepăsat de lipsă în scopul căreia i-se de o îndemnisare de 25000 fl.

După discuțiune în merit punându-se la vot atât propunerea comisiunii, cât și aditamentul deputatului Nicolau Garoiu, acelea se primește.

Revista politică.

„Pol. Corr.“ vorbind despre o propagandă ortodocsă-panslavă între magiarii din America dice, că cu ocaziunea statorirei bugetului comun pe anul 1897 se va cere încuviințarea unui împrumut pentru înființarea de consulate în Hongkong, Calcutta, Singapur, Curitilea și Filadelfia. În Filadelfia mai ales — unde până acuma era numai un consul de onóre — e absolut necesară înființarea unui consulat pentru magiarii imigrați acolo, cari însă stau neîntrerupt în referințe de stat cu patria lor. Ómenii acestia ce deosebire sunt fôrte mult espuși la tot felul de uneltiri de ale agenților ce stau în serviciul misiunii ortodocse, cari cu ori-ce preț voiesc a converti la religiunea ortodocsă mai ales pe magiarii gr. cath. (?) și pe cei evanghelici și ai căștiga astfel pentru tendințe panslave. După cum se svonesce la noi în Ungaria ar fi deja aplicați cei competenți a trimite în centrele delucrători din America de nord preoți și învățători, cu scopul de-a contrabalansa propaganda ortodocsă-panslavă. Mai mult, e vorba chiar de instituirea unui vicariat gr. cath. între magiarii emigrați în America de nord.

La lucru, până încă nu-i târziu!

* * *

„Timpul“ scrie:

Călătoria împăratului Germaniei prin Italia și Austria, întrevederile ce a avut cu regele Umberto și suveranul Austro-Ungariei; călătoria la Paris a contelui de Hohenlohe, cancelarul Germaniei; prezența la întâlnirea monarhilor din Veneția, a trei miniștri și trei ambasadori; faptul că la întrevedere din Viena a asistat și principele Hohenlohe șeful guvernului german, au pus, cu drept cuvânt, lumea politică în mișcare. S'a ținut, și nimeni n'a negat, că aceste fapte au un caracter politic pronunțat, că întrevederile au urmărit un scop anumit și sciindu-se că tratatele de alianță dintre Germania, Italia și Austria se sfârșesc la 6 Maiu stil nou, călătoria împăratului Wilhelm II. e privită și ca un demers pentru reînnoirea alianței și ca o manifestare a prieteniei care légă între ele pe cele trei puteri aliate.

De aceiași importanță pare a fi fost și călătoria cancelarului Germaniei în capitala Franciei. O notă a „Agenției Havas“ din Paris, agenție cu caracter oficios declarase că șederea în Franția a principelui Hohenlohe e în legătură cu chestiunea egiptenă în sensul, că Germania tinde să slăbescă efectul sprijinului ce tripla alianță a acordat Angliei. Nota această, inspirată de guvernul francez, a fost desmințită de un diar hamburgez care e în relațiuni cu ministerul afacerilor străine din Germania. S'a observat însă un fapt: pe

când cancelarul de Hohenlohe se afla la Paris, ministrul de rșebel francez nu s'a dus la serbările din Belfort, serbări cari aminteau o pagină din războiul dela 1870—71; și s'a ținut: procederea această a cabinetului francez trebuie esplicată prin téma de-a nu provoca în Germania resentimente.

E greu de pătruns în secretele diplomatice ale cabinetelor europene. Logica și mai cu sémă precedentele istorice permit însă de multe ori deducțiuni nu prea depărtate de adevăr și așa presa europeană se crede în drept să tragă, din faptele mai sus citate, concluziunea, că ultimile evenimente vor lăsa urme în constelațiunea puterilor mari.

În prima linie e vorba de alipirea Marii-Britanii la tripla alianță. Fost-a împăratul Wilhelm purtătorul condițiunilor sub care s'ar putea înjgheba o împătrită alianță? Este óre adevărată întregă combinație această? Răspunsul nu se póte da categoric. Remarcabil e numai, că diarele engleze și în special „The Times“, care a atacat mai violent pe suveranul Germaniei când cu telegrama către presidentul Transvaalului, găsesce că între Anglia și Germania s'a făcut o apropiere călduroasă și durabilă și, recunoscând, că Wilhelm II-lea este „șeful politicii germane în sensul cel mai adevărat și mai larg al cuvântului“, adaugă semnificativele cuvinte: „Óri care ar fi evenimentele ce ar putea să se petrecă în Transvaal, Germania va veghea la menținerea bunelor relațiuni cu Englitera.

Iată teze menite să provóce combinațiuni și presupuneri.

Un lucru pare sigur: reînnoirea triplei alianțe nu mai póte fi pusă în îndoială. Întrevederile dintre Suveranii acestor trei state și caracterul lor cordial, apoi notele oficiose din diarele italiene germane și austriace confirmă această.

Rămâne să se scie dacă în timpul șederii sale la Paris principele de Hohenlohe s'a întreținut într'adevăr cu personagiile politice ale Franciei și ce scop s'a urmărit în această călătorie, dacă ea nu a avut caracterul pur particular ce-i atribue presa germană. Voit-a guvernul din Berlin să dovedescă celui francez, că întrevederile suveranilor au un caracter pacific? Incercau-s'a o slăbire a tensiunii dintre cabinetele din Paris și Londra sau chiar aplanarea diferendului provocat de expediția din Dongola? Sciut e numai, din istoria contemporană, că tóte manifestațiunile politice ale unui grup de puteri aliate au fost însoțite de contra-manifestațiuni ale acelorași puteri față cu grupul adversar, și această cu scopul laudabil de a marca dorința tuturor pentru pace.

Acest punct e și cel mai însemnat în constelațiunea europeană grupată în două: alianța germano-austro-italiană și cea franco-rusă. Până acum tóte puterile s'au silit și fac tot posibilul spre a menține pacea în Europa. Tóte probabilitățile pledéză, că scopul acesta se va atinge și în viitor.

Politica română în ilustrațiune ungarescă.

„Egyetértés“ primește dela corespondentul seu din Sibiu o corespondență, în care respectivul face combinații asupra chestiunii naționale și mai ales asupra ținutei ce „Tribuna“ a observat și observă față de partidele politice din România. În traducere corespondența din chestiune sună:

Până a nu ajunge Sturdza la guvern înaintea tribuniștilor de aici nu era partid politic mai defăimat decât partidul conservativilor din România. Cu tóte că „Tribuna“ și redactorii ei de multe ori au fost avisați la filerii conservatorilor, Filipescu și Tache Ionescu, când din cassa cu totul eshaustată a ligei nici nu mai picura, decum

se curgă, totuși această fóie magiarofagă era redactată, ca o fóie specială a lui Sturdza.

Într'oz frumoasă di însă s'a ivit o schimbare, despre care nici cel mai incarnat tribunist nu s'ar fi încumetat a visa. Conservatorii urgisiți au picat și Sturdza a ajuns în fruntea guvernului. Dar cu tóte că ministru de război în noul cabinet a devenit generalul Budiștenu, un mare aderent al ligei, dorobanții lui Carol tot n'au trecut Carpații, ca se elibereze pe subjugății tribuniști dela Sibiu, ci Sturdza și-a cerut ertare în Iași dela Ungaria, pentru tóte câte a greșit contra ei, ca conducător al opoziției.

Nici atâta însă nu a fost destul pentru-ca pocalul decepțiunilor se fie până la vârf umplut cu pelin amar. Sermanii tribuniști au trebuit se vadă cu ochii cum Sturdza cel odinórá admirat cu ómenii sei paralizéză activitatea ligei și împedecă prin organele sale oficiose ori-ce demonstrațiuni, pre cari guvernul conservativ s'a dovedit necapabil a-le oprima. Cu un cuvânt Sturdza a ajuns în ochii masei un trădător infam și acest mare păcat și l'a mărit prin faptul, că din cassa statului nu a trimis la Sibiu nici o para chioră spre scopuri agitatorice.

Cine cunoșce relațiunile din România a sciut, că starea această nu póte dura mult. Schimbarea de roluri a trebuit să se întemple și după o lipsă de puteri de o jumătate de an în diarele trecute s'a și întemplat. Schimbarea această de roluri nu a constat într'alta, decât conservatorii se primescă în chestiunea națională acel trist rol al agitațiunilor, pe care partida liberală sub conducerea lui Sturdza cu atâta șgomot l'a jucat, și „Tribuna“ după câteva șgundiri critice se între în serviciul partidului conservator.

Conservatorii însă sunt din cale afară precauți. Conducătorii de frunte se abțin și întreg planul de luptă îl conduc subconducătorilor mai tineri, cari se pot și compromite cu cauza această, căci dór nu ei au se devină ministrii, ci cei bătrâni.

Cestiune națională astfel dirigiată aduce servicii conservatorilor în contra lui Sturdza, fără ca cei bătrâni să se compromită, și ajungând acuma acestia la guvern nu vor fi siliți așa cere iertare dela statul magiar, ca sermanul Sturdza, care în calitatea sa de conducător al liberalilor nu a sciut se folosescă în această cestiune delicată mijlocele corespunzătoare.

Articolul din „Gazeta“ — fóia ministrului Stoljan — carele dă unele lecțiuni lui Rațiu și ómenilor săi pentru că acestia ar înclina spre conservatori, nu e altceva decât un rezultat al acestei radicale schimbări a situațiunii. „Tribuna“ organul oficios al lui Rațiu a observat din cătrău bate vântul și în prim articolul ei de ieri întrebă pe „Gazeta“, că ce intențiune are atacul acesta, căci dacă e o provocare, declară, că nu va retera și cu tóte că încă odată protestéză firm în contra ori-cărei tendințe, ce ar avea de scop, ca factori din România să se amestece în lucrurile Românilor din Ungaria, ea nu se va lupta mai mult în contra lui Brote și consoții sei, ci de-a dreptul în contra partidului liberal.

„Tribuna“ cu declarațiunea această din urmă confirmă, că ea stă acum hotărât în serviciul partidului conservativ din România, după cum mai înainte era în soldul liberalilor, adică tocmai cum dice un proverb nemțesc: „Wessen Brod ich esse, dessen Lied ich singe!“

Noutăți.

Alegere repetită. În 18 l. c. adecă Sâmbătă s'a făcut a treia-órá alegerea de primar al orașului Viena.

Este sciut, că Dr. Lueger, energicul conducător al partidului antisemitic a fost deja în două rânduri ales, dar din considerațiuni

